

<div></div> <div>Magyar Népköztársasági Országos Szabvány</div>	VILLAMOS FELVONÓK BIZTONSÁGI BERENDEZÉSEI	MSZ 12852:1977
		D 86
<div>Техника безопасности. Лифты электрические. Устройства безопасности СТ СЭВ 727–77 (Ж 07)</div> <div>Electric lifts. Safeguards</div>		
<p>E szabvány alkalmazása kötelező.* Előírásaitól eltérést a Magyar Szabványügyi Hivatal! elnöke engedélyezhet.</p> <p>E szabvány álló betűkkel nyomtatott részei megegyeznek a KGST SZT 727- 77 KGST-szabvánnyal. E részeket a KGST-tagországok közötti szerződésjogi kapcsolatokban a KGST-szabványra vonatkozó, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának 1976. évi 29. sz. törvényerejű rendeletével kihirdetett Egyezmény rendelkezései szerint alkalmazni kell.</p> <p>Megjegyzés: A dőlt betűkkel nyomtatott szövegrészeket a KGST-szabvány nem tartalmazza; e részek csak a belföldi alkalmazásban mértékadók.</p> <p>A belföldi üzemeltetésre gyártott és telepített felvonókra e szabvány előírásain túlmenően az MSZ 04.11/1-3 előírásai a mértékadók.</p> <p>E szabvány tárgya a személy-, a személy-teher, a személykiséretű teher-, a teher- és a betegszállító felvonók biztonsági szerkezeteinek (véghelyzetkapcsolók, sebességhatárolók, fogókészülékek, ütközők, "STOP" gomb, önműködő zárok, biztonsági érintkezők) műszaki követelményei.</p> <h3>L. VÉGHELYZETKAPCSOLÓK</h3> <p>1.1. A véghelyzetkapcsoló szakítsa meg a felvonó villamosmotorjának főáramkörét és hozza működésbe a mechanikus fékeket, ha a fülke a szélső üzemi helyzetet 250 mm-rel túlhaladta.</p> <p>1.2. A véghelyzetkapcsoló megszakíthatja a villamos motor főáramkörét és (vagy) a vezérlő áramkört.</p> <p>1.3. Ha a véghelyzetkapcsoló a főáramkörben van elhelyezve, megengedhető a villamos motor áramkör egyszeri megszakítása. Ha a hajtótárcsás felvonógép véghelyzetkapcsolója a vezérlő áramkörben van bekapcsolva, legalább két megszakító szakítsa meg a villamos motor főáramkörét.</p> <p>Ha a dobos csörlővel felszerelt felvonó véghelyzetkapcsolója a vezérlő áramkörbe van bekapcsolva, vagy ha a felvonó görgős lánccal van szerelve, akkor legalább két véghelyzetkapcsolót kell felszerelni, amelyeket független elemek hozzanak működésbe. A véghelyzetkapcsolók a vezérlő áramkör független készülékeire gyakorolva hatást, biztosítsák a villamos motor főáramkörének kétszeres megszakítását. Két véghelyzetkapcsolót kell felszerelni a hajtótárcsás felvonók vezérlő áramkörébe is, ha lehetséges a fülke (ellensúly) felemelése álló (nem mozgó) ellensúllyal (fülkével).</p> <div><div><p>* Az állami szabványok hatályára vonatkozó szabályokat a szabványosításról szóló 19/1976. (VI. 12.) MT számú rendelet 5-12. §-a tartalmazza. (A rendelet közzétéve a Szabványügyi Közlöny 1976. évi 12. számában is.)</p><p>A KGST szabványoknak és a magyar állami szabványoknak a külkereskedelemben való alkalmazását a külkereskedelmi miniszter és a Magyar Szabványügyi Hivatal elnöke együttesen szabályozza. Az erre vonatkozó 12/1978. (Kk. É. 14.) KkM számú utasítás a Szabványügyi Közlöny 1978. évi 21. számában is megjelent. ·</p></div><div><div>A jóváhagyás időpontja: 1980. július 25.</div><div>A hatálybalépés időpontja: 1981. január 1.</div></div></div>		

- 1.4.** Egyenáramú szabályozható hajtóművel ellátott felvonók véghelyzetkapcsolója kapcsolja ki a féklazítót és az átalakítónak a tápláló áramkörét.
- 1.5.** A fülke hajtóművel történő üzemi helyzetbe való visszaállítására megengedhető a véghelyzetkapcsolók áthidalása söntölő kikapcsolóval, amelynek biztosítania kell:
- a fülkében, a fülke tetején és a beszálló szinteken elhelyezett fülkevezérlő készülék kikapcsolását;
  - a felvonó géphelyséből való vezérlését, max. 0,5 m/s fülke sebességgel;
  - szükség esetén a fogókészülékek, sebességhatárolók és ütközők érintkezőinek söntölését.
- A felvonó üzemeltetése ezek után csak akkor lehet, ha megszakítják a biztonsági érintkezőket söntölő áramkört. A söntölő kikapcsoló üzemi helyzetét gondosan meg kell jelölni.
- 1.6.** Az 1,5 m/s-nál nagyobb sebességű fülkét a felvonót lassító kapcsolóval kell felszerelni, amelynek követnie kell a szélső megállósíntek előtti fülkelassító kapcsoló működését és hatását.

2. SEBESSÉGHATÁROLÓK

- 2.1.** A sebességhatárolók a következő esetekben működtessék a fogószerkezeteket:
- általában, ha a fülke (ellensúly) haladási sebessége a névleges sebességet legalább 15%-kal meghaladja, de legfeljebb:
    - 40 %-kal 0,5 -1,4 m/s közötti,
    - 33%-kal az 1,4-4 m/s közötti és
    - 25%-kal a 4 m/s-nál nagyobb névleges sebességű felvonókon.
  - 0,5 m/s és annál kisebb névleges sebességű felvonók esetén 0,8 m/s értéket nem meghaladó sebességen.
- 2.2.** Az ellensúly fogókészülékét a sebességhatároló 10 %-kal nagyobb sebességnél hozza működésbe, mint a fülke fogókészülékét.
- 2.3.** A felvonó sebességhatárolóján biztonsági érintkező legyen.
- 2.4.** A sebességhatároló működtetésére acélsodronykötél vagy lánc felhasználása megengedett.
- 2.5.** A feszítőszerkezetet biztonsági érintkezővel kell felszerelni. A sebességhatároló acélsodronykötélét külön szerkezettel kell megfeszíteni.
- 2.6.** A sebességhatároló acélsodronykötélét (láncát) legalább 8-szoros biztonsági tényezővel kell méretezni. A sebességhatároló munkatárcsájának átmérője (a horony fenekén mérve) és a kötélátmérő hányadosának a megengedett legkisebb értéke a fülke (ellensúly) haladási sebességének függvényében
1,4 m/s-ig	25,
1,4 m/s felett	35 legyen.
- 2.7.** Ha a sebességhatároló vizsgálata nem lehetséges a fülke megfelelő sebességével, akkor a sebességhatárolót fel kell szerelni olyan szerkezettel, amely lehetővé teszi a névleges sebességgel történő vizsgálatot. Azokat a sebességhatárolókat, amelyeknél a fogószerkezetet működtető erő a kötél és üzemi tárcsa között fellépő súrlódás következtében jön létre, fel kell szerelni a kötél és az üzemi tárcsa közötti kapcsolatot ellenőrző szerkezettel.
- 2.8.** A sebességhatárolóra az alábbi adatokat tartalmazó adattáblát kell szerelni:
- gyártó vállalat neve,
  - gyári szám és gyártási év,
  - a sebességhatároló típusa,
  - a felvonó névleges sebessége,
  - a sebességhatároló névleges működési sebességtartománya,
  - a kötélátmérő (láncosztás).

3. FOGÓKÉSZÜLÉK

- 3.1. A fogókészülék állítsa és tartsa meg a fülkét - terheléstől függetlenül - vagy az ellensúlyt a vezetősíneken, ha a fülke (ellensúly) leirányú sebessége eléri a 2.1. szerinti sebesség értéket.
- 3.2. A működés módjától függően két fajta fogókészülék van:
 - pillanatműködésű és
 - fékező fogókészülék.
- 3.3. A fülke (ellensúly) közepes lassulása ne haladja meg a fékező fogókészülék esetén a 25 m/s^2 , pillanatműködésű fogókészülék esetén pedig a 30 m/s^2 értéket. Ha a lassulás időtartama nem haladja meg a 0,04 másodpercet, megengedhető ezek túllépése.
 A betegszállító felvonók lassulása nem haladhat meg 25 m/s^2 értéket.
- 3.4. A fogószerkezetet biztonsági érintkezőkkel kell felszerelni.
- 3.5. A fogószerkezeteket úgy kell felszerelni, hogy ezek kiszolgálhatók legyenek a fülketetőről vagy a süllyesztékből.
- 3.6. A fogókészülékre az alábbiakat tartalmazó adattáblát kell felszerelni:
 - gyártó vállalat neve,
 - gyári szám és gyártási év,
 - fogókészülék fajtája (pillanatműködésű vagy fékező),
 - a mértékadó statikus terhelések és sebességek.

4. ÜTKÖZŐK

- 4.1. Az ütközők állítsák meg a fülkét (ellensúlyt), ha az a felső, vagy az alsó beszálló (rakodó) szinten túlhaladt.
- 4.2. Ütközőkre üléskor a hidraulikus vagy rugós ütközők a fülkét (ellensúlyt) max. 25 m/s^2 lassulással fogják meg.
 Ez az érték csak akkor léphető túl, ha a lassulás nem haladja meg a 0,04 másodpercet.
 Rugalmas alátéttel szerelt merev ütköző csak a max. 0,7 m/s sebességű felvonókon használhatók.
 Rugalmas alátéttel szerelt merev ütközők felhasználása kórházi felvonókon tilos.
- 4.3. A hidraulikus ütközőt fel kell szerelni:
 biztonsági érintkezővel és
 folyadékszint határolóval.
- 4.4. Az ütköző dugattyúja a terhelés megszűnése után önműködően térjen vissza a kiindulási helyzetébe.
- 4.5. Minden ütközőre (rugós és hidraulikus) adattáblát kell szerelni, amely tartalmazza:
 - a gyártó vállalat nevét,
 - a gyári számot és gyártási évet,
 - a mértékadó terheléseket és sebességeket,
 - a hidraulikus ütköző legnagyobb lökethosszát.

5. „STOP” GOMB

- 5.1. A fülkében a vezérlőtáblára a KGST SZT 632-77 (**MSZ KGST 632**) szerinti "STOP" gombot kell szerelni a fülke max. 10 m/s^2 lassulású gyors megállítására.*

* Külön megállapodás szerint felszerelhető, nem önvisszaállító kapcsolóval.

5.2. A fülke "STOP" gombbal való megállítása után csak a fülkéből legyen vezérelhető, a külső vezérlésű teherfelvonók kivételével. Ha a személyfelvonón nincs lehetőség az utasjelenlét ellenőrzésére, a felvonó külső indítása csak a "STOP" gomb hatásának feloldása után engedhető meg.

5.3. A 4 m ajtók közötti távolságnál nagyobb átjárható fülkében a "STOP" nyomógombot mindkét ajtó mellett fel kell szerelni.

6. ÖNMŰKÖDŐ AKNA-AJTÓZÁRAK

6.1. Az aknaajtót önműködő zárral kell felszerelni, amely az ajtót bezárja, mielőtt a fülke elhagyná a beszálló (rakodó) szintet, a fix oldókaros zárral felszerelt felvonók kivételével.

A 0,5 m/s sebességű két megálló között közlekedő teherfelvonókon használható fix oldókar az önműködő aknaajtók kinyitására.

6.2. Az önműködő zár felépítése és felszerelése olyan legyen, hogy az aknák kívülről csak különleges eszközzel (szerszámmal, kulccsal) legyenek kinyithatók.

6.3. A kézzel zárható és nyitható aknaajtót az önműködő záron kívül nem önműködő zárral, vagy az ajtót zárt helyzetben tartó reteszelővel kell felszerelni.

6.4. Az önműködő aknaajtózárát biztonsági érintkezővel kell felszerelni.

7. BIZTONSÁGI ÉRINTKEZŐK

7.1. A biztonsági érintkezők nem tölthetik be az üzemi kapcsolók szerepét, azonban működtetésük villamos áramkör megszakítású legyen.

7.2. A biztonsági készülékek és érintkezők kivitele olyan legyen, hogy azok kényszerhatással működjének (az érintkezőt működésbe helyező elem a kontakt hídra ható rugót nyomja össze, és szakítsa meg az érintkezőt).

Biztonsági érintkezőknek a következők minősülnek:

- véghelyzetkapcsolók,
- aknaajtók,
- fülkeajtók,
- önműködő aknaajtózárak,
- sebességhatárolók,
- fogókészülékek,
- lazakötél kapcsolók,
- kiegyenlítő kötelek feszítőszerkezete,
- sebességhatároló kötelek feszítőszerkezete
- hidraulikus ütközők,
- mozgópadló,
- "STOP" gomb.

7.3. A biztonsági érintkezők söntölése csak egyéb biztonsági érintkezők segítségével engedhető meg, kivéve az 1.5. szerinti esetet.

7.4. A véghelyzetkapcsolónak, a sebességhatárolónak, a kiegyenlítő kötelek és a sebességhatároló kötelek feszítőszerkezetének biztonsági érintkezője csak nem önvisztaállító lehet.

Az előbbi biztonsági érintkezők önvisztaállító biztonsági érintkezőként való használata csak a következő esetekben engedhető meg:

- ha a biztonsági érintkezőre közvetlen hatást gyakorló elem mindaddig zár, amíg nincs elhárítva az érintkező megszakítását előidéző ok;

- ha a felvonó normál üzeme, illetve a megszakított áramkör zárása csak a felvonó géphelyiségben levő főkapcsoló bekapcsolásával állítható vissza.

- 7.5.** Minden akna- és fülkeajtót biztonsági érintkezővel (érintkezőkkel) kell felszerelni, amelyek megakadályozzák a fülke indítását, ha csak egy akna vagy fülkeajtószárny is nyitva van, kivéve a 7.6. szerinti eseteket.
- 7.6.** Az önműködő aknaajtóval felszerelt felvonókon megengedhető a fülkeajtó és az aknaajtó kinyílása, amikor a fülke max. ± 250 mm távolságra van attól a beszálló (rakodó) szinttől, amelyiken meg kell állnia és a sebessége nem nagyobb mint 0,36 m/s.
A nem önműködő ajtajú személyfelvonók nyitott ajtóval is haladhatnak, ha nincs a fülkében utas. Teherfelvonókon megengedhető a rakodószinttől max. ± 150 mm távolságból a fülke nyitott ajtóval a rakodószintig történő beállása.
- 7.7.** Az önműködő aknaajtózár érintkezője ne tegye lehetővé a fülke elmozdulását a beszálló (rakodó) szintről, ha az ajtó nincs bezárva. Ennek során az önműködő zár érintkezője előbb szakítsa meg az áramkört, mint az aknaajtó kinyílna. A fix oldóretesszel felszerelt teherfelvonó fülkéken megengedhető az indítás nyitott ajtóval a rakodószinttől mért ± 150 mm távolságon belül.
- 7.8.** A sebességhatároló biztonsági érintkezője szakítsa meg a vezérlő áramkört és kapcsolja ki a villamos motort, ha a fülke sebessége meghaladja a 2.1. szerinti értékeket.
Megengedhető, hogy a sebességhatároló érintkezője a 2.1. szerinti sebességhatárolóra vonatkozó alsó sebesség értéknél szakítsa meg az áramkört.
- 7.9.** A fogókészülék érintkezője kapcsolja ki a felvonó villamos motorját a fogókészülék működésbe lépésének pillanatában.
Az érintkező ismételt bekapcsolása csak a fogókészülék visszaállítása után legyen lehetséges.
- 7.10.** A hidraulikus ütközők biztonsági érintkezőjével kell ellenőrizni az ütközőhenger felső kiindulási helyzetét.
- 7.11.** A vonókötelek (láncok) lazító érintkezője kapcsolja ki a felvonó villamos motorját, ha a köteleknek csak egyike is meglazult vagy elszakadt.
- 7.12.** A kiegyenlítő kötél feszítőszerkezetének biztonsági érintkezője kapcsolja ki a felvonó villamos motorját, ha a feszítőszerkezet a szélső üzemi helyzetet túlhaladta.
- 7.13.** A sebességhatároló kötél feszítőszerkezetének biztonsági érintkezője kapcsolja ki a felvonó villamos motorját, ha a feszítőszerkezet a szélső üzemi helyzeteken túlhalad.
- 7.14.** Személyfelvonók fülkéjének mozgó padlóját fel kell szerelni biztonsági érintkezővel, amely ellenőrzi a fülkében a terhelés nagyságát.

VÉGE

TÁJÉKOZTATÓ ADATOK

1. Szerző: LNK delegáció, a KGST Szabványügyi Állandó Bizottságban.
2. Témaszám: 01.835.04-76.
3. A SZÁB a KGST-szabványt a 42-ik ülésén hagyta jóvá.
4. A KGST-szabvány alkalmazására vállalt határidők:

KGST-tagállam	A KGST-szabvány alkalmazásának kezdete	
	a tagállamok egymás közötti külkereskedelmi és tudományos-műszaki kapcsolatában	az egyes tagállamok népgazdaságában
BNK	1980. december	1980. december
MNK	1981. január	1981. január
NDK	1979. július	1981. július
Kuba		
MoNK	1980. január	-
LNK	1981. január	1981. január
RSZK	1981. január	-
SZU	1979. július	1979. július
CSSZSZK	1979. december	1985. december

5. Az első felülvizsgálat időpontja: 1982, a felülvizsgálatok ismétlődése: 5 évenként.
6. A KGST-szabvány kidolgozásához felhasznált nemzetközi dokumentumok: RSZ 3660 -72, RSZ 3663-72.

A szövegben említett magyar állami szabványok

Felvonók grafikus jelei	MSZ KGST 632
Felvonók létesítése. Általános követelmények	MSZ 04. 11/1
-. Építészeti követelmények	MSZ 04. 11/2
-. Gépészeti követelmények	MSZ 04. 11/3

A tárgygyal kapcsolatos nemzetközi szabványjellegű dokumentumok

Biztonságtechnika. Villamos felvonók. Grafikus jelképek	KGST SZT 632-77
-. Biztonsági szerkezetek	KGST SZT 727-77
-. Villamos berendezésekre vonatkozó követelmények	KGST RSZ 3660-72
-. Biztosító berendezések	KGST RSZ 3663-72

A szabvány alkalmazása előtt győződjön meg arról, hogy nem jelent-e meg módosítása, kiegészítése, helyesbítése, illetve hatálytalanítása, mert a szabványt a kibocsátója a műszaki haladásnak megfelelően időnként átdolgozza. A szabvány érvényességében beálló minden változást a Magyar Szabványügyi Hivatal a Szabványügyi Közlönyben hirdeti meg; beszerezhető a Posta Központi Hírlapirodánál. A gyakorlati tapasztalatok alapján ajánlatosnak látszó helyesbítő, módosító indítványokat, észrevételeket megfelelő indoklással a Magyar Szabványügyi Hivatalhoz, Budapest, IX., Üllői út 25. (levélcím: Budapest, Pf. 24. 1450) lehet benyújtani.

A szabvány beszerezhető a Szabványboltban, Budapest, VIII., Üllői út 24. (levélcím: Budapest, Pf. 162. 1431).